

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 94

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 21 oktober 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Inspiratiedag 'Speelplaats met toekomst' - Aanbevelingen De Ambrassade

Op 19 oktober 2021 organiseerde De Ambrassade een inspiratiedag Speelplaats met Toekomst. In november 2018 lanceerden de ministers Gatz, Muyters en Crevits een [projectoproep voor bewegingsvriendelijke en gedeelde schoolspeelplaatsen](#). Het is De Ambrassade die sinds mei 2019 de betrokken scholen opvolgt. Vandaar dat zij deze dag over de speelplaats organiseerden en een [gids](#) publiceerden met inspirerende praktijken en innovatieve oplossingen om scholen breed open te stellen en bewegingsvriendelijker te maken. Collega Loes Vandromme stelde hierover een vraag, die ze indiende voordat de studiedag plaatsvond en de inspiratiegids beschikbaar was. Ze baseerde zich op een interview in Klasse, dat vooral het belang van gedeeld gebruik van speelplaatsen belichtte. Haar vragen gaan dan ook enkel over dit ene aspect, het openstellen en gedeeld gebruik van speelplaatsen.

Het project, de studiedag en de inspiratiegids gaan echter over veel meer dan enkel gedeeld gebruik. Het gaat ook over het vergroenen, ontharden en bewegingsvriendelijk maken van speelplaatsen. Deze aspecten komen immers de fysieke en mentale gezondheid en de leerprestaties van kinderen en jongeren ten goede, maar ze zijn ook ecologisch waardevol, bijvoorbeeld voor de luchtkwaliteit en waterhuishouding. Voor verschillende beleidsniveaus worden in de inspiratiegids aanbevelingen gedaan. Tevens werden regelgevende drempels in kaart gebracht.

Ook voor de Vlaamse overheid worden heel wat aanbevelingen opgesomd. Hier zijn de belangrijkste.

- Besteed meer aandacht aan speelplaatsen bij infrastructuurprojecten en zorg voor eenzelfde behandeling als de schoolgebouwen in het onderwijsdebat en de gebouwensubsidiëring.
- Werk een gedeelde visie rond speelplaatsen uit over de departementen heen, erken hun meerwaarde voor de kinderen, jongeren, de buurt en het verenigingsleven en kom daarmee naar buiten.
- De visie van het Masterplan Scholenbouw 2.0 benadrukt het belang en de principiële verplichting van multifunctionele infrastructuur en speelplaatsen en het delen ervan. Veranker die visie in een nieuw en passend decretaal kader scholenbouw.
- Verplicht de heraanleg van speelplaatsen bij nieuwbouw of de verbouwing van scholen. Vraag scholen om de visie van 'Speelplaats met toekomst' zoveel mogelijk te verankeren in die plannen en voorkom zo later onnodige ontharding.
- Ondersteun de heraanleg van speelplaatsen en stem subsidies op elkaar af.

- Zorg dat je bij oproepen voor de renovatie van speelplaatsen ook lokale overheden (steden, gemeenten en provincies) informeert en betreft in het proces, zodat er later geen misverstanden opduiken.
- Geef bij subsidiëring voorrang aan projecten die doelstellingen uit verschillende beleidsdomeinen combineren.
- Investeer in organisaties die voor de ondersteuning van speelplaatsdossiers zorgen. Ze kunnen scholen op een laagdrempelige manier helpen om met de ontwerper tot een visie en masterplan te komen.

In totaal worden 21 aanbevelingen gedaan aan de Vlaamse overheid, die zijn terug te vinden vanaf pagina 125 in de gids.

1. Heeft de minister al kennisgenomen van deze gids in het algemeen en de aanbevelingen in het bijzonder? Op welke manier wil de minister de aanbevelingen ter harte nemen?
2. Zijn er, volgens de minister, aanpassingen in de regelgeving nodig, bijvoorbeeld op het vlak van een vastgelegd percentage ontharding?
3. Zijn er volgens de minister aanpassingen in subsidiëeringsmechanismen nodig om de vergroening en de bewegingsbevordering van speelplaatsen te stimuleren?
4. Kunnen er andere bijkomende initiatieven genomen worden vanuit het beleid om visie en best practices te delen?
5. Er blijkt een groot verschil in aantal aanvragen tussen lagere en secundaire scholen. Nochtans is ook voor leerlingen van secundaire scholen een groene welzijnsbevorderende speelplaats belangrijk. Dat vraagt echter een andere, aparte aanpak op maat van jongeren.

Op welke manier wil de minister hierop inzetten?

6. Komt er een volgende projectoproep, 2.0, waarbij bijvoorbeeld enkele voorwaarden worden aangescherpt maar waarbij opnieuw, over beleidsdomeinen heen wordt samengewerkt en middelen worden vrijgemaakt?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 94 van 21 oktober 2021

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. Ik heb met veel interesse kennisgenomen van de inspiratiegids "De speelplaats met toekomst". AGION, het departement Onderwijs en Vorming en GO! maakten bovendien deel uit van de klankbordgroep.
2. In het huidige fysische normenbesluit (BVR) is vooral sprake van maximale normeringen voor verharding speelplaats, overdekte speelplaats, parkeerplaatsen en fietsenbergingen. Over oppervlakte ontharding is in het huidige normenbesluit niets opgenomen. Ik vind dat er in eerste instantie moet ingezet worden op een krachtige informering en sensibilisering van de schoolbesturen over het belang van speelplaatsen als speel- en ontspanningsruimte met specifieke aandacht voor ontharding en een creatieve invulling van de ruimte. Schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs beschikken over een grote autonomie om hun ruimte in te vullen. Hoe een speelplaats vorm krijgt is met andere woorden een keuze van het schoolbestuur. Gerichte acties die informeren en sensibiliseren zijn daarom een meer geschikte manier van handelen dan aanpassingen in de regelgeving zoals een vastgelegd percentage ontharding bepalen.
3. Speelplaatsen behoren tot de zogenaamde omgevingswerken. In het gesubsidieerd onderwijs is er een onderscheid tussen genormeerde en niet-genormeerde omgevingswerken. Vergroening van de speelplaats maakt deel uit van niet-genormeerde omgevingswerken. Via de standaardprocedure kunnen er voor deze niet-genormeerde omgevingswerken subsidies verkregen worden, uitgezonderd voor het gemeentelijk onderwijs. Daarnaast is het ook mogelijk om subsidies aan te vragen voor de eerste uitrusting omgevingswerken of de vaste elementen zoals speeltoestellen die nodig zijn voor het gebruik van de nieuwe of aangepaste buiteninfrastructuur. Naast deze standaardsubsidiemogelijkheden organiseer ik projectoproepen waarbij extra middelen worden toegekend voor speelplaatsen. Ik voorzie een totaalbedrag van 10 miljoen euro voor 2021 en 2022. Op 8 maart 2021 lanceerde ik in samenwerking met Sport Vlaanderen een nieuwe oproep 'naschools openstellen sport- en bewegingsinfrastructuur'. In 2022 komt er een volgende oproep. Deze subsidie initiatieven bieden scholen de mogelijkheid om op korte termijn hun speelplaatsproject te realiseren.

Binnen het GO! hebben 11 scholen gebruik gemaakt van deze subsidievorm. De Raad van Bestuur van Agion keurde onlangs 37 projecten goed.

4. Om te kunnen slagen in ons opzet om schoolbesturen te informeren en sensibiliseren is het cruciaal dat we hiervoor initiatieven en acties blijven nemen: speelplaatsen als centraal thema opnemen in de nieuwsbrieven voor schoolbesturen, groene en bewegingsvriendelijke speelplaatsen in de kijker zetten op de website van AGION, goede voorbeelden uit de praktijk bestuderen en communiceren via onze digitale kanalen. We kunnen hierbij ook verwijzen naar de inspiratiegids van De Ambassade en MOEV. AGION is ook bezig met de ontwikkeling van een scholenbouwgids die ook aandacht zal besteden aan vergroening en bewegingsvriendelijke buitenruimte.

5. Een andere aanpak in informatieverstrekking voor het basis- en secundair onderwijs kan inderdaad nuttig zijn. Ik bekijk hoe ik een onderscheid kan maken in de informatie, tips en inspiratie gericht aan het basisonderwijs en het secundair onderwijs.
6. In 2022 komt er in samenwerking met Sport Vlaanderen een volgende projectoproep 'naschools openstellen sport- en bewegingsinfrastructuur'. De huidige en volgende oproep kaderen in een voorzien budget van 10 miljoen euro, verspreid over beide jaren. Een aanpassing van bepaalde voorwaarden behoort tot de opties. Ik bekijk de mogelijkheden om ook nadien nieuwe initiatieven te nemen die beleidsdomeinoverschrijdend zijn.